

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

SHABBOS PARSHAS BO שבת קודש פרשת בא
JANUARY 23, 1999 ו' שבט תשנ"ט

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 4:42	שקיעה/יום השבת - 5:02
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:06	צאת הכוכבים/מעריב - 5:52
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:42	לשיטת רבינו תם - 6:14

מדעת עליון

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו (י-א)
הנה ראוי לדקדק כאן, למה דוקא אצל מכת ארבה נאמר "כי אני הכבדתי את לבו" - מה שלא מצינו לגבי שאר המכות?

ויבאר על פי מה שכתב כאן בעל קדושת לוי, האדמו"ר ר' לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, כי הענין הוא שיש שני סוגי ניסים הנעשים לישראל: א' - שהשי"ת מעניש את המריעים, ואזי חדלו הרע. ב' - שהשי"ת מהפך לבב השרים ויועצים עליהם לטובה, וכמו אצל המלך אחשורוש שלא מצינו שנענש רק המן הרשע, אבל המלך אחשורוש בעצמו, הפך השי"ת לבבו לטובה על עמו בית ישראל.

והנה, כל מכה ומכה במצרים שימשה חודש זמן - בטוי' שבט היה מכת ארבה, בטוי' אדר היה מכת חושך, ובטוי' ניסן היה מכת בכורות. וזהו הרמז בתורתנו, "כי אני הכבדתי את לבו" - כלומר, שלבו של פרעה מסור אצלי, ואם מסור אצלי להכביד את לבו, כ"ש שאוכל אני להפך לבב השרים היועצים לטובה על בניי. וכמו ששואלין ודורשין לי יום קודם החג, כן הרמז בקרא לי יום קודם לפורים - בטוי' שבט אצל מכת ארבה - שיהפוך לבב אחשורוש לטוב במה שנא' "כי אני הכבדתי את לבו".

ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו.... וברכתם גם אותי וגו' (יב-לא)
פרש"י התפללו עלי שלא אמות שאני בכור עכ"ל. ולעולם יש להבין, למה

בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית וגו' (יב-ג)

We learn in this Parshah, the laws and Halachos of the Korban Pesach. Four days before the Korban Pesach, the head of each household selected the animal he intended to offer. For the next four days he would examine it meticulously for blemishes or imperfections. On the surface, this seems puzzling: Wouldn't it be enough to examine the animal on the day of the Shechitah or, at most, a day before? Why the need for this early and seemingly extra preparation?

Says Rabbi Dovid Goldwasser Shlit"a, the answer lies in our reverence for Mitzvos. When Succos comes around, we search for our Esrog early, examining and re-examining it because the Mitzvah is so precious to us. So too, was the conduct with regard to the Korban Pesach. It wasn't enough to scrutinize the animal in the hours prior to the Shechitah. The careful inspection began four days earlier and lasted for an extended period of time. This preparation demonstrated the love that the Bnei Yisroel had for this Mitzvah.

הלכה ברורה בענין הלכות שבת

The Melachah of carrying into a רשות הרבים or four amos within a public domain, is accomplished through an act that consists of three segments: 1) עקירה - taking the object from it's original place. 2) העברה - conveying it out of the domain or four amos within a public domain. 3) הנחה - setting it down in it's new place. מדאורייתא - under Biblical law, the actual Melachah consists of doing all three segments, for otherwise the act is considered incomplete. This does not mean that in order to transgress the prohibition one must lift the object from it's original place on the ground and set it down on the ground in it's new place. If a stationary person was holding an object and he began to walk with it, he is deemed to have taken it from it's original place, and if he later stopped walking, he is deemed to have brought it to rest in a new place. However, if he neither stopped nor set it down, he has not completed the Melachah.

THIS ISSUE DEDICATED IN MEMORY OF

האשה קילא בת החבר משה מרדכי ע"ה

נפטרה ו' שבט תשמ"ג - תנצב"ה

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

Reform "Rabbi" asked where he was going. "A Rebbe once took his young students out on a field trip. As a word of advice, he told them, 'If you see a dog heading your way, do not be afraid and panic. Just say the Possuk *"On the children of Israel no dog shall whet his tongue"*, and the dog will not bother you anymore.' No sooner had the Rebbe finished telling this over, when a pack of wild dogs began running right at them. Immediately, the Rebbe turned and ran with the children in tow until they made it to a safer area and the danger of the dogs had passed."

"After a moment, a number of the children approached their Rebbe and demanded to know why he turned and ran, seconds after telling them to say the Possuk of *"ולכל בני ישראל וכו'*", so that the dogs should not harm them. 'My children, you are right,' said the Rebbe, 'But what could I do but turn and run when the dogs do not even give me time to recite a Possuk!'" The Maggid got up and walked out as the stunned Reform Rabbi got the hint.

TORAH GEMS

ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים לא ראו איש את אחיו (י-כב)

Rashi explains that it was a darkness of oblivion in Egypt for three days, so that one person could not see another. In addition, there were three more days of darkness twice as thick, so that no man was able to rise from his place: He who sat could not stand up, while he who stood could not sit down. The Sforno explains, it was a darkness that was felt.

The Chiddushei Hari"m, R' Yitzchok Meir of Gur ZT"L expounds: The worst darkness is that blindness in which one person will "not see another" - refusing to look upon his friend's misery and offer to help him. Such a person will be incapable of "rising from his place" - to grow and develop as a human being.

The Medrash states that the חשך - the darkness, which enveloped the Land of Egypt, was as thick as a golden Dinar. Henceforth we learn that the pursuit of the golden Dinar, makes men selfish so that they become unwilling and unable to "see" others and "rise" to serve their needs.

באמת לא מת פרעה - הלא המכה היתה על כל בכורי מצרים, ופרעה נכלל עמהם? וכן לא מצינו שמושה התפלל בעבור פרעה שלא ימות?
אלא ראוי להביא כאן דברי בעל סדר הדורות, ר' יחיאל היילפרין ממינסק זצ"ל, שמספר לנו כל המעשה. וז"ל בי"ד ניסן שחטו ישראל הפסח, ובלילה הבא היה מכת בכורות כו'. (ולא רק שמתו הבכורים) גם דמות בכורי מצרים החקוקים בקירות בתייהם נמחו ונפלו לארץ. גם עצמות בכוריהם, אשר מתו טרם זה ויקברו בבתייהם, יגררו הכלבים ויסחבום לפני כל מצרים. והנה יצאה בתיה בת פרעה עם המלך בלילה לבקש את משה, וימצאו אותם אוכלין ושותין ושמחים. ותאמר בתיה (למשה), "זה הגמול הטוב אשר גדלתך וטפחתך, ותביא עלי ועל בית אבי הרעה הזאת?" ויאמר (משה), "הלא עשר מכות אשר הביא ה' על המצריים, ההגיע עליך רע מאחת מהן?" ותאמר "לא". ויאמר משה, "גם כי את בכורה לאמך לא תמות." ותאמר (בתיה), "ומה יתרון לי, אחרי אשר ראיתי את המלך, ואחי, וכל ביתו, ועבדיו ברעה הזאת, אשר מתו כל בכוריהם כו'?" ויאמר (משה) לפרעה, "גם אתה בכור לאמך, לא תמות!" ומצינו מזה איך שפרעה ניצל מכחה וזכותה של בתיה בתה.

מעשה אבות....סימן לבנים

ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו וכו' (יא-ז)

In Eastern Europe, during the mid-1700's, the famed Rov and Ba'al Darshan, **R' Yaakov Kranz ZT"L**, otherwise known as the **Dubner Maggid**, would travel from city to city speaking to the townspeople and exhorting them to do Teshuva, usually in his trademark style of relating parables that fit each situation to help get his point across.

He was once in a town, when he was approached by the head of a Reform synagogue who had heard of the Maggid's reputation as a profound speaker, and requested to deliver a speech for his congregation. There was one condition, though: "Please understand, that our synagogue members are not accustomed to hearing harsh words of Ethics, with repeated quotations from the Bible and scriptures. It is important when you speak, not to draw from any Possukim or Biblical sources, for the people have no interest in listening to such things!"

The Dubner Maggid stood up and prepared to leave. "Let me tell you a Moshul so that I will make myself perfectly clear," he said, after the